Arhitectul Gheorghe Simotta

Cornel Samara, Autorul cărții *Gheorghe Simotta – între noblețe și arhitectură*
Editura Sfântul Ierarh Nicolae

Gheorghe Simotta este unul dintre numeroșii arhitecți de obârșie aromână care a creat în România, în special în București. Se naște în anul 1891 în localitatea aromânească Vlaho-Clisura din munții Macedoniei, într-o societate măcinată de războaiele și conflictele Imperiului Otoman. Două episoade tragice îl vor marca în copilărie: bolile de plămâni îi răpesc tatăl și unica soră când avea 5 și respectiv 11 ani.

După absolvirea Liceului Românesc din Bitolia în 1910, se mută definitiv în România împreună cu mama și bunica lui. Se înscrie la Școala Superioară de Arhitectură, unde se formeaza sub îndrumarea maeştrilor Petre Antonescu şi Ermil Pangratti. Își ia licența în 1916 dar imediat se înrolează voluntar în armată, pe frontul războiului de întregire. În 1917 este detașat la Direcția Construcțiilor Sanitare și Militare. Se îmbolnăvește grav de tifos, iar medicii crezând că nu mai are nicio șansă, se așteptau să moară. În mod inexplicabil însă, se reface în câteva zile.

După încetarea războiului, are două colaborări cu Vasile Pârvan. Călătorește la Cetatea-Albă unde execută un număr impresionant de schițe, desene și planuri. Ulterior, va realiza la îndemnul lui Pârvan, schițele pentru un Muzeu al Săpăturilor la Histria.

Toate creațiile sale datează din perioada interbelică și se găsesc în cea mai mare parte în București: Reședința Patriarhală, Schitul Darvari, Spitalul Gomoiu, Oficiul de Aprovizionare al Farmaciștilor (Str. Pitar Moș nr. 6), imobile din Str. C.A. Rosetti nr. 19, Blvd Elisabeta nr. 61, Str. General Berthelot nr. 71, Aleea Dealul Mitropoliei nr. 15 și 17, Str. Dr. Thoma Ionescu nr. 8, Str. Atena nr. 18, 20, 22, Str. Ankara, nr. 1, Rabat nr. 9, Str. Frumoasă nr. 31, imobilul Mihai Eminescu colț cu Dacia și multe altele, inclusiv câteva monumente funerare în cimitirul Bellu. În total realizează peste 120 de proiecte. Dintre cele realizate în afara Bucureștiului, vă recomand cu drag să vizitați superba Casă Simian ce adăpostește Muzeul de Artă din Râmnicu Vâlcea (proiect realizat în colaborare cu arhitectul Nicolae Lupu).

De la primele sale proiecte arhitecturale, este apreciat în mod public de mai marii arhitecți ai vremii (Eracle Lăzărescu, Duiliu Marcu). Stilul său incorporează cu predilecție elemente neoromânești, bizantine, italiene la care se adaugă superbele elemente decorative în special zoomorfe desprinse parcă dintr-o lume de basm (Imobilul din Str. Varșovia nr. 7, Aleea Patriarhiei nr. 15, Str. Londra nr. 8, Str. Tudor Arghezi nr. 52, Str. Frumoasă nr. 31 etc).

Gheorghe Simotta adora călătoriile de studiu în bazinul mediteranean, și în special în Italia unde a fost de cel puțin 20 de ori. A mai vizitat Grecia, Athos, Spania, Egipt, Tunisia (ajunge chiar la Hammamet, în celebra vilă a lui George Sebastian), Palestina, Asia Minoră şi Uniunea Sovietică. Astfel, aduce în ţară un bogat material documentar de schiţe, pe care le împărtăşeşte publicului prin diverse expoziţii sau publicaţii.

În anul 1938 este chemat la Facultatea de Arhitectură să suplinească disciplina Desen Ornamental şi Academic, iar în anul 1942 este propus profesor titular. Comisia însărcinată cu validarea lui avea în componenţă nume sonore: profesor arhitect Toma T. Socolescu, profesor arhitect Constantin Iotzu, profesor sculptor Alexandru Călinescu. Iată ce spune raportul comisiei:

„Ca arhitect liber profesionist a proiectat şi executat importante lucrări de arhitectură care sunt tot atâtea creaţii originale de mare valoare artistică, ca şi lucrări de perfectă execuţie tehnică, dovedind

prin cele 120 lucrări realizate până acum, pe lângă talent, largi şi variate cunoştinţe ştiinţifice, ca şi un deosebit spirit organizator.”

Abandonează activitatea de proiectare din cauza restricțiilor impuse de noul regim comunist și se dedică trup și suflet meseriei de profesor timp de aproximativ 30 de ani. Rămâne neuitat în memoria studenților săi datorită profesionalismul desăvârșit și dragostei pe care o dăruia celor din jur. Moare în anul 1979 și va fi înmormântat la Cimitirul Bellu într-o ceremonie discretă, conform dispozițiilor sale.

Cornel Samara
Autorul cărții *Gheorghe Simotta – între noblețe și arhitectură*
Editura Sfântul Ierarh Nicolae